

Z těchto důvodů neshledal nss správným názor stížnosti, jakoby žal. úřad, poněvadž ve schválené smlouvě pachtovní obsažena byla i úmluva o právu předkupním, — nemohl a nesměl schváliti kupní smlouvu o těchto nemovitostech mezi kompasciscenty jinými a jakoby proto mylným byl názor žal. úřadu, že st-lům ze schválení oné pachtovní smlouvy, obsahující úmluvu o právu předkupním, nevznikl nárok na schválení koupě samé, vylučující event. schválení prodeje jinému kompasciscentu.

Č. 7769.

Církevní věci (Podk. Rus): Podle kterých předpisů jest posuzovati vystoupení členů židovské obce orthodoxní z této náboženské obce a založení nové náboženské obce status quo?

(Nález ze dne 23. února 1929 č. 3832.)

V ě c: Autonomní orthodoxní židovská obec náboženská v M. proti civilní správě Podkarpatské Rusi o vystoupení členů ze židovské náboženské obce orthodoxní a zřízení náboženské obce status quo,

V ý r o k: Nař. rozhodnutí zrušuje se pro vady řízení.

D ů v o d y: Podáním z 31. prosince 1926 prohlásil Max F. a spol. v počtu úhrnem 60, že vystoupili ze svazku autonomní ortodoxní židovské náboženské obce v M. a že zvolili 5členný přípravný komitét, který ve jménu vystoupivších je pověřen provésti organisaci nové žid. náboženské obce status quo v M. Předsedou byl zvolen Moric F., který zároveň prohlásil, že hodlají každý zákonitý požadavek orthodoxní nábož. obce honorovati a že v případě, kdyby ohledně toho nastalo nedorozumění, podrobují se rozhodčímu soudu, který by finanční stránku věci vyrovnal, že však žádají, aby tento rozhodčí soud do tří měsíců zasedal.

Civ. správa Podk. Rusi vzala výměrem ze 4. ledna 1927 na vědomí toto prohlášení, že ze svazku žid. orth. nábož. obce v M. vystupuje 60 členů, kteří hodlají si zřídit novou náboženskou obec status quo; současně vzala civ. správa na vědomí i to, že vystoupivší členové zvolili si přípravný komitét za účelem vedení organizační akce a zmocnila do schválení předložených stanov tento přípravný komitét, aby vyřizoval běžné záležitosti, řídil organizační akce a opatřil rituelní potřeby členů. O tom bylo zpraveno také představenstvo žid. orth. nábož. obce v M. s tím, aby oznámilo, jaké pohledávky, resp. požadavky rázu finančního má ve smyslu platných předpisů vůči vystoupivším členům, resp. vůči nové organisaci a jakým způsobem hodlá vyřešiti eventuální spory rázu finančního.

Představenstvo náboženské obce podalo proti tomu námitky, načež civ. správa Podk. Rusi výnosem z 2. února 1927 sdělila představen-

stvu orth. obce, že protest její po stránce rituelní není zřetele hodný, jelikož vystoupivší hodlají zříditi náboženskou obec status quo a mohou býti uplatněny ve smyslu místních stanov a platných předpisů pouze požadavky rázu finančního. Aby celá sporná záležitost rázu finančního mohla býti správně vyřízena v době nejkratší, což jest také v zájmu orth. nábož. obce, doporučuje se, aby představenstvo obce se snažilo otázku tu vyřešiti cestou smírnou během 14 dnů. Nestane-li se tak, bude úřad nucen odkázati na proces adm. ve smyslu nař. býv. uher. min. kultu č. 97.929 z r. 1904. Stejně vyřízení bylo vydáno také přípravnému komitétu náboženské obce status quo.

Do obou výnosů civ. správy podala nábož. autonomní orth. žid. obec stížnost, v níž v podstatě vytýká nepřislušnost civ. správy k vydání napadených rozhodnutí, poněvadž po názoru st-lky jde o věc spadající do pravomoci zvoleného soudu rituelního. O stížnosti uvážil nss takto:

Žal. úřad v žádném z obou napadených výnosů nepraví, o kterou právní normu opírá svoje rozhodnutí. Ani z obsahu obou nař. výnosů není jasno, s jakého právního nazírání žal. úřad tu vycházel. Zejména není patrné, zda žal. úřad pokládá snad ohlášené vystoupení ze stěžující si nábož. orth. obce a zamýšlené založení nábož. obce status quo za změnu náboženského vyznání, resp. za vystoupení z náboženské společnosti ve smyslu § 4 a následujících zák. z 23. dubna 1925 č. 96 Sb., a to eventuelně s ohledem na ustanovení § 1 organizačního statutu orthodoxních židů schváleného výnosem býv. uher. min. kultu z 15. listopadu 1871 č. 26.915, v kterémžto případě by pak platily po případě kompetenční předpisy § 6 cit. zák. č. 96/1925; anebo zda žal. úřad pokládá příslušníky židovské víry snad ve smyslu zák. čl. XVII: 1867 a XLII:1895 za příslušníky jednotné náboženské společnosti (bez ohledu na konkrétní organizaci té které náboženské obce podle pravidel kongresových, nebo orthodoxních nebo podle stavu »status quo ante«) a zda tudíž pohlíží na vystoupení z obce orthodoxní a založení obce status quo jen jako na otázku organizace náboženských obcí uvnitř jednotné náboženské židovské společnosti (srovnej po té stránce zejména min. nař. z 21. června 1888 č. 1191 pres. Rend. Tára 114/88, hlavně body 2., 4.), v kterémžto případě by pak kompetenci adm. úřadů vůbec (na rozdíl od zvoleného soudu náboženského) jakož i kompetenci žal. úřadu, vystupovati jako jediná instance zvláště slušelo posuzovati zejména též podle předpisů min. nař. z 27. října 1905 č. 4249 pres., Rend. Tára 127/1905, resp. podle min. nař. z 23. listopadu 1904 č. 97.929 Rend. Tára 208/1904.

V daném případě nemůže tudíž nss bezpečně vystihnouti právní nazírání žal. úřadu a nemůže důsledkem toho ani spolehlivě posouditi kompetenci žal. úřadu vůbec, aniž může zejména bezpečně zkoumati, zda nař. výnosy jsou rozhodnutími poslední stolice správní ve smyslu § 5 zák. o ss. Proto nemůže nss taky ani posouditi, zda stížnost je s hlediska § 5 cit. zák. přípustná, ani zda námitky její jsou důvodny. Nedostatek jakékoliv citace právní normy v nař. výnosech, o které se žal. úřad vydává tyto výnosy opíral, nutno tudíž v daném případě kvalifikovati jako podstatnou vadu řízení.